

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1962

N:o 8—9

Innehåll: N:o 8. Landskapslag om allmänna bibliotek.
N:o 9. Landskapslag om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare.

N:o 8.

LANDSKAPSLAG om allmänna bibliotek.

Föredragen för Republikens President den 6 april 1962.

Utfärdad i Mariehamn den 12 april 1962.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

Den centrala ledningen och tillsynen över det allmänna biblioteksväsendet i landskapet Åland ankommer på landskapsstyrelsen.

2 §.

För behandling av biblioteksväsendets allmänna och principiella frågor skall tillsättas såsom ett landskapsstyrelsen behjälpligt rådgivande och initiativtagande organ en delegation för biblioteksärenden, bestående av en ordförande och sex ledamöter, vilka förordnas av landskapsstyrelsen. Ledamöterna skola företräda landskapsstyrelsen, skolväsendet, det fria bildningsarbetet, den vetenskapliga forskningen samt Mariehamns stad och landskommunerna.

3 §.

Kommun äger rätt att inom de gränser lag och förordning stadga själv ordna sitt biblioteksväsende. Erhåller kommun i denna lag stadgat landskapsbidrag för sina biblioteksutgifter, bör i kommunen finnas en för förvaltningen av biblioteksväsendet avsedd biblioteksnämnd, till vilken kommunalfullmäktige för tre år i sänder utse ordförande och minst fyra ledamöter. Kommunens biblioteksväsende bör härvid även ordnas genom reglemente, som fastställs av landskapsstyrelsen.

4 §.

Den lokala biblioteksverksamheten kompletteras och stödes av ett landskapsbibliotek, vilket verkar såsom centralbibliotek för Åland.

Landskapsbibliotekets uppgifter uppdragas av landskapsstyrelsen åt kommun, som erhåller landskapsbidrag för sin biblioteksverksamhet, med ifrågavarande kommuns samtycke.

5 §.

Landskommun erhåller i landskapsbidrag två tredjedelar samt Mariehamns stad en tredjedel av sina biblioteks verkliga och godkända, i 6 § uppräknade utgifter.

Åt mindre bemedlad eller glest bebyggd kommun må genom landskapsstyrelsens beslut i tilläggsunderstöd beviljas 10—25 procent av bibliotekens i 1 mom. avsedda utgifter.

Upprätthåller kommun eller kommunalförbund bibliotek i sjukhus eller vårdanstalt, som äges av landskapet, kommunalförbund eller kommun, erhåller kommunen eller kommunalförbundet i landskapsbidrag 90 procent av bibliotekets i 6 § uppräknade utgifter.

6 §.

Såsom bibliotekens utgifter vid beräkning av landskapsbidraget betraktas den nödiga bibliotekspersonalens i penningar utbe-

talade löner, av arbetsgivaren på dessa löner erlagda barnbidragsavgifter, för inköp, inbindning och transport av litteratur samt för anskaffning och förhyrning av mikrofilmer, läsanordningar för dem, undervisningsfilmer och andra audiovisuella anordningar använda medel, så ock kostnader för anskaffning och reparation av inventarier, biblioteksutensilier och kansliförnödenheter samt biblioteksbilar och -båtar, nödiga trycknings- och annonskostnader, bibliotekets brandförsäkringspremier och, då biblioteket förfogar över uteslutande för det samma reserverat ändamålsenligt hyresrum eller hyreslokal, hyresbeloppet därför samt, om biblioteket är inrymt i kommunen tillhörig byggnad, det belopp i underhållskostnader, som landskapsstyrelsen på grundvalen av de faktiska genomsnittliga kostnaderna årligen fastställer för biblioteksbyggnader och -lokaler av olika slag, samt kostnaderna för värme, lyse och städning i biblioteksrummet eller -lokalen enligt av landskapsstyrelsen fastställda grunder.

7 §.

Landskommun erhåller landskapsbidrag och lån för anskaffning av och grundförbättringar på biblioteksbyggnader och i denna lag avsedda, i folkskolbyggnader inrymda allmänna biblioteks- och läsrum enligt samma grunder som i fråga om folkskolbyggnader.

Mariehamns stad erhåller i landskapsbidrag för anskaffning av biblioteksbyggnader eller -lokaler samt till grundförbättringar på dem enligt landskapsstyrelsens prövning minst 10 och högst 40 procent av anskaffningskostnadernas totalbelopp eller, om kostnaderna överstiga det i 4 mom. nämnda normalpriset, av detta pris.

Mariehamns stad och landskommun äro berättigade till i denna paragraf omförmält byggnadsunderstöd och lån, sedan de av landskapsstyrelsen erhållit byggnadstillstånd för byggnadsarbetet. Byggnadstillstånd är likväl icke av nöden för grundförbättringar eller för anskaffning av sådan byggnad eller lokalitet, för vars vidkommande det fastställda normalpriset icke överstiger en miljon mark.

Landskapsstyrelsen fastställer de allmänna grunder, som skola gälla vid fastställande av ritningar och arbetsbeskrivningar över biblioteksbyggnader och -lokaler, samt de

normalpris, vilka skola iakttagas vid tillämpning av denna paragraf.

8 §.

För erhållande av årligt landskapsbidrag erfordras:

- 1) att av kommunens medlemmar icke uppbares avgift för användning av biblioteket;
- 2) att biblioteket arbeta i ändamålsenliga lokaler och att de äro försedda med nödiga inventarier och biblioteksutensilier;
- 3) att bibliotekets bokförråd i fråga om mängd och kvalitet motsvarar det biblioteksbehov kommunens storlek och befolkningens struktur förutsätta och att bokförrådet årligen utökas;
- 4) att biblioteket öppenhållas enligt av landskapsstyrelsen meddelade anvisningar;
- 5) att de innehavare av tjänst vilka taga del i bibliotekets skötsel, innehava stadgad kompetens och att tjänsterna besättas såsom därom särskilt stadgas; samt
- 6) att berättelse över kommunens biblioteksverksamhet under det föregående året avgives och att vid anfordran även andra för tillsynen över biblioteket nödiga uppgifter lämnas.

9 §.

Kommun, vars bibliotek verkar såsom landskapsbibliotek, erhåller utöver ovan nämnda bidrag årligen 3.000.000 mark på villkor, om vilka särskilt stadgas. Därutöver erhåller kommunen årligen 10 mark för varje invånare i landskapet. Vid beräkning av invånarantalet beaktas likväl icke den kommun, där biblioteket är beläget.

10 §.

Ovan i denna lag avsedda landskapsbidrag beviljas av landskapsstyrelsen, därest icke annorlunda är särskilt stadgat.

11 §.

Finsk medborgare samt inhemsk stiftelse och sammanslutning må av i landskapsbudgeten för ändamålet reserverat anslag enligt landskapsstyrelsens prövning beviljas landskapsbidrag för med privata medel i landskapet upprätthållen biblioteksverksamhet i sjukhus, sanatorier, åldrings- och barnhem, på arbetsplatser, på fartyg, fyror och andra med dem jämförbara platser, på villkor att vid skötseln av biblioteket av landskapsstyrelsen utfärdade allmänna anvisningar iakttagas.

12 §.

Närmare föreskrifter om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

13 §.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1962,

dock sålunda att bibliotekens i 5 § nämnda landskapsbidrag för sagda år i sin helhet bestämmes enligt denna lag. Genom densamma upphäves landskapslagen den 19 augusti 1935 om folkbibliotek i landskapet Åland (4/1935) jämte däri senare vidtagna ändringar.

Mariehamn, den 11 december 1961.

På landstingets vägnar:

T. H. ERIKSSON
talman.

E. v. HÄGGBLOM
vice talman.

E. P. PERSSON
vice talman.

N:o 9.

L A N D S K A P S L A G

om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare.

Föredragen för Republikens President den 6 april 1962.

Utfärdad i Mariehamn den 12 april 1962.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

Av landskapsmedel utdelas årligen åt inhemska författare och översättare, på grund av att av dem skrivna eller översatta böcker tillhandahållas avgiftsfritt i allmänna bibliotek, stipendier och understöd, vilkas totalbelopp utgör fem procent av under det föregående budgetåret enligt 5 och 9 §§ bibliotekslagen beviljade landskapsbidrag.

2 §.

Av det i föregående paragraf nämnda totalbeloppet utdelas 35 procent i stipendier åt författare, vilka utföra skapande litterärt arbete, och 5 procent åt översättare av bö-

cker; 40 procent utdelas i understöd åt ålderstigna författare i beträngda ekonomiska förhållanden och 20 procent åt författare, vilka på grund av sjukdom eller arbetsoförmåga råkat i ekonomiska svårigheter.

Kunna de i 1 mom. nämnda fördelningsgrunderna på grund av att antalet personer, som söka stipendier eller understöd, är ringa, eller av andra tvingande skäl icke i enskilda fall iakttagas, må avvikelser från dem äga rum.

3 §.

Närmare bestämmelser angående verkställighet och tillämpning av denna lag meddelas genom landskapsförordning.

4 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1963.

Mariehamn, den 11 december 1961.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicesalman.

Eliel Persson
vicesalman.
